

Rapla ja Pärnu maakonnaplaneeringute maavarade teemaplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi koostamine

Planeeringu koostamise ja selle mõjude hindamise metoodika, riskide hindamise, aja- ja tegevuskava, töö- ja pereelu ühildamise ning meeskonna koosseisu ja rollide jaotuse kirjeldus

Version	1
Kuupäev	8.05.2023

Sisukord

SISSEJUHATUS	4
1. PLANEERINGU KOOSTAMISE JA MÕJUDE HINDAMISE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED JA MEETODID	5
1.1. Mõjude hindamise eesmärgi, põhimõtete, meetodika ja asjakohaste ning oluliste mõjude määratlemine	5
2. Kommunikatsioon ja kaasamine.....	7
2.1. KK sihtimine kooskõlas Harju Maavarade planeeringu algatatud protsessidega	7
2.2. Riigiasutuste ühisrinde loomine ja toetamine. Töö kõneisikutega	7
2.3. Poliitilise võimu kaasamine, kommunikatsioon ministrite, valitsuse ja riigikogu suunal	8
2.4. Omavalitsuse ja kohalike kogukondade toetamine planeeringu kontekstis oluliste teemade välja toomisel	8
2.5. Kommunikatsioonikanalid	8
2.6. Kaasamise põhimõtted.....	9
3. Riskianalüüs.....	10
3.1. Töö koostamise peamiste põhimõtete ja meetoditega seotud riskid	10
3.2. Kommunikatsiooni ja huvigruppide kaasamisega seotud riskid	11
3.3. Meeskonnaga seotud riskid.....	11
3.4. Ajakavaga seotud riskid.....	12
3.5. Muud olulised riskid.....	13
4. Aja- ja tegevuskava	14
4.1. Ajakava.....	14
4.2. Tegevuskava	15
5. Töö- ja pereelu ühildamine	20
6. Meeskonna koosseis ja rollide jaotus	21

SKEPAST&PUHKIM OÜ
Laki põik 2
12919 Tallinn
Registrikood 11255795
tel +372 664 5808
e-mail info@skpk.ee
www.skpk.ee

SISSEJUHATUS

Käesoleva töö kirjelduse eesmärk on luua metoodiline alus Rapla ja Pärnu maakondade maavarade teemaplaneeringu lähteseisukohtade (edaspidi: TP) ja selle elluviimisega kaasnevate asjakohaste mõjude (edaspidi: AKM), sh keskkonnamõjude (edaspidi: KSH) hindamise programmi koostamiseks.

Töö kirjelduses on esitatud planeeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise (nii KSH kui ka AKM) programmi läbiviimise metoodika, selle aja- ja tegevuskava, töö- ja pereelu ühildamise põhimõtted, projektimeeskonna rollide jaotus ja suhtlus Rahandusministeeriumi ning töögrupiga ja projekti elluviimise käigus avalduda võivad riskid ning nende avaldumise võimalus.

Kogu töö läbiv eesmärk on anda TP-le raamistik, mis tagab planeeringu koostamise eesmärgi – määrata lähtuvalt riigi huvist ja koostöös kohaliku omavalitsuste üksustega perspektiivsed alad ehitusmaavarade ja turba uuringualade ning kaevandamisalade paiknemiseks selliselt, et oleks tasakaalustatult lahendatud maardlate ja roheline võrgustiku, asustusalade, väärtuslike maastike ning väärtuslike põllumajandusmaade kattumisega kaasnevad konfliktid.

Töö teostamise kirjeldus on üles ehitatud selliselt, et esmalt on esitatud töö läbiviimise peamised põhimõtted ja meetodid, siis kommunikatsiooni ja kaasamise kirjeldus, töö käigus avalduva võivate riskide analüüs, aja- ja tegevuskava, töö- ja pereelu ühildamise põhimõtted ning meeskonna kirjeldus koos rollide jaotusega. Käesolev töö teostamise kirjeldus võimaldab Rahandusministeeriumil muuhulgas jälgida pakutava etapi protsessi kulgu selle koostamise ajal.

Projekti plaani on koostanud Skepast&Puhkim OÜ projektimeeskond, sh Triin Lepland (vastutav koostaja), Kairi Mänd, Jüri Hion, Julia Piilmann (Akkadian OÜ), Erki Vaguri (OÜ Inseneribüroo STEIGER).

1. PLANEERINGU KOOSTAMISE JA MÕJUDE HINDAMISE LÄBIVIIMISE PÕHIMÕTTED JA MEETODID

Konsultandi hinnangul on protsessi edukaks läbiviimiseks oluline rakendada kolme peamist põhimõtet protsessi vältel.

Avatuse all peab konsultant esmajärjekorras silmas nii konsultandi meeskonna, Rahandusministeeriumi kui ka teiste kaasatud osapoolte koostöös esinevate probleemide, küsimuste, raskuste ja takistuste avatud läbirääkimist, et need ei pärsiks töö kvaliteetse lõpptulemuse saavutamist.

Agiilsuse all peab konsultant silmas paindlikkust kogu töö koostamise ajal. Peame vajalikuks kogu töö teostamise ajal olla valmis muudatusteks projekti tegevustes, kaasatavates osapooltes ja meetodites, et muutuva sisendinfo korral (nt kohalike omavalitsuste tagasiside vmt), muuta ka protsessi ja selle väljundeid. Agiilne on ka konsultandi ja Rahandusministeeriumi omavaheline töökorraldus, kus projekti elluviimiseks vajalikud tegevused ei ole detailselt projekti lõpuni kindlaks määratud vaid lähtutakse lühiajalistest tegevustest, mis on vajalik läbi viia, et jõuda töös oleva planeeringu etapi, lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi valmimiseni.

Dialoogi all peab konsultant silmas suhtlusviisi avalikkusega, kus osapoolte kaasamise eesmärgiks on kahepoolne dialoog, mitte pelgalt informeerimine. Kogu protsessi vältel on oluline mitte ainult näiliselt kaasata avalikkust, ametiasutusi, kogukondi, keskkonnaorganisatsioone, vaid ka tegelikult kuulata, analüüsida, arvestada. Selleks viiakse esmajärjekorras läbi füüsilisi kohtumisi piirkondades, et pakkuda kaevandamisega seonduvatele probleemidele lahendusi. Sarnaselt on lähenetud ka Harju maavarade teemaplaneeringu koostamisel ja see on saanud avalikkuselt väga head tagasisidet.

Arvestades meeskonna suurust, erinevate kaasatavate osapoolte hulka ning teemade paljusust, peab töö koostamisel arvestama piiratud ajavahetust. See tähendab, et osapoolte vaheline infovahetus peab toimuma kiiresti ja efektiivselt ning kõik osapooled peavad neilt oodatava sisendiga olema võimalikult varakult kursis. Töö käigus tuleb teha palju koostööd avalikkuse ning ametiasutustega, sh ametlikes planeerimisprotsesside kohastes menetlusetappides. Järelikult on oluline järjepidev dialoog kõigi osapooltega.

Oluline on säilitada paindlikkus planeeringu koostamise vältel ja kiire reageerimine tõusetuvatele küsimustele ja teemadele - et kõik vajalik saaks käsitletud, analüüsitud jmt. Konsultandi kogemus näitab, et kõige tulemuslikumad on iganädalased progressikoosolekud, kus vaadatakse üle laual olev sisendinfo, saavutatud tulemused, järgmised tegevused, kaasatavad osapooled (projektimeeskonna sees ja väljapool). Tervitame, et ka Rahandusministeerium peab seda vajalikuks ning tehnilise kirjelduses on see eraldi välja toodud. Juhime tähelepanu, et Harju maavarade TP kogemusele tuginedes on olnud tulemuslik, kui progressikoosolekul osalevad kõik planeeringu töögrupi liikmed, kindlasti mõlema osapoole projektijuhid, Keskkonnaministeeriumi, MKM-i¹ ja EGT eksperdid ning vastavalt lahendatavatele teemadele täiendavad eksperdid – valdkonnaekspertid, kommunikatsiooniekspert. Samuti on mõistlik korraldada 1:1 kohtumisi vajaduspõhiselt eraldi Rahandusministeeriumiga, et arutada korralduslikke küsimusi.

Kõiki vajaminevaid koosolekuid ja arutelusid ei ole käesolevas metoodikas eraldiseisvalt kirjeldatud, kuna need toimuvad vajaduspõhiselt. Siiski eeldab pakkuja, et Rahandusministeerium, kaasates vajadusel teisi ametkondi, on valmis vastava vajaduse ilmnemisel pidama valdkondlikke ja konkreetseid küsimusi puudutavaid arutelusid jooksvalt ning tegema protsessis kiireid muudatusi uue info või andmete ilmnemisel. Vaid nii on võimalik lühikese ajaga saavutada maksimaalselt kvaliteetne tulemus. Seetõttu tuleb ka antud töö kirjeldust käsitleda kui raamistikku ning olla vajadusel valmis muudatusteks, kui see on töö kvaliteetsema tulemuse tarbeks vajalik.

1.1. Mõjude hindamise eesmärgi, põhimõtete, metoodika ja asjakohaste ning oluliste mõjude määratlemine

Mõjude hindamisega seonduv töö toimub paralleelselt planeeringu koostamisega, kuna tegemist on teineteisega põimitud tegevustega, mis peavad teineteisele ka jooksvalt tagasisidet andma.

¹ Siin ja edaspidi on viidatud Rahandusministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi ja MKM-i esindajatele, kes on olnud hetkel Harju maavarade teemaplaneeringu tööühmas. Pakkuja on teadlik, et ministeeriumite ümberkorraldamine on käimas.

Nõuded keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi ja aruande sisule ning muudele tingimustele tulenevad keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest.²

Minimeerimaks võimalused planeeringulahenduseks, millega võib kaasneda oluline ebasoodne mõju keskkonnale ning samaaegselt soosimaks positiivseid mõjusid esile kutsuvaid ja võimendavaid lahendusi, määratletakse planeeringu lähteseisukohtade väljatöötamisega paralleelselt asjakohased ja olulised mõjud järgmiste valdkondade ja keskkonnaelementide osas, millele tuleb planeeringulahenduse koostamise käigus hinnangud anda:

- mõju looduskeskkonnale, sh Natura 2000 aladele, kaitstavatele loodusobjektidele, looduskeskkonnale, taime-, looma ja linnuliikidele ja rohevõrgustikule, pinna- ja põhjaveele, maavaradele ja maardlatele;
- müra ja vibratsiooni mõju;
- mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, sh asustusele ja rahvastikule, ettevõtluskeskkonnale, tööhõivele, puhkealadele ja turismile, inimeste tervisele ja heaolule, inimeste liikumisvõimalustele;
- mõju kultuurikeskkonnale, sh kultuuriväärtustele, väärtuslikele maastikele;
- mõju taristule;
- kliima mõjud;
- hinnang piiriülese mõju võimalikkuse kohta.

Mõjude hindamise, sh KSH programmi koostamisel arvestatakse nii otseseid kui ka kaudseid mõjusid, mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust, kestvust (lüh- ja pikaajalisus), sagedust, pöörduvust ning toimet. Muuhulgas arvestatakse võimalikke koosmõjusid, mõjude kumuleerumist ning väljastpoolt planeeringuala tulenevaid olulisi mõjusid. Analüüsitakse ja hinnatakse nii negatiivseid kui ka positiivseid mõjusid. Hinnatakse nii ehitus- kui ka kasutusaegseid mõjusid.

Lisaks mõjude hindamise, sh KSH käigus käsitletavatele olulistele mõjudele, määratletakse ka asjakohased mõjud (AKM), mis ei ole KeHJSe kohaselt oluline keskkonnamõju, kuid on mõju, mille suuruse või ulatuse vms osas võib kasvõi kohalikul kogukonnal olla suur huvi. Asjakohaste mõjude määramisel on oluline koht nii Rahandusministeeriumi, ametkondade, kohalike omavalitsuste kui ka avalikkuse küsimustes – kui protsessi käigus on hinnatud olulised keskkonnamõjud, kuid kogukonda huvitavad küsimused on õhus, vastamata, on tegu asjakohase mõjuga, mille hindamiseks ja millega seotud küsimustele vastamiseks tuleb nii LS koostamise ja ka hilisema planeerimisprotsessi käigus järjepidevalt vastuseid otsida, sh vajadusel täiendavaid uuringuid koostades. Veelkord – oluline on küsimuste küsimine, millele vastamine on planeerimisprotsessi käigus vajalik, et otsustaja saaks langetada adekvaatse lõppotsuse.

² PlanS § 2 lg 3

2. Kommunikatsioon ja kaasamine

Avatud kommunikatsioon ja kaasamine on TP ja selle mõjude hindamise läbiviimisel määrava tähtsusega, kuna kaevandamine omab tegevusena nii looduskeskkonnale, kuid ennekõike kaevandatava piirkonna elanikele suurt mõju.

Kaasamise- ja kommunikatsiooni osatähtsus planeeringute kontekstis kasvab. Maavarade osas on koostöö kohalike omavalitsuste, riigiasutuste ja kohalike inimestega võtmetähtsusega, sest elanikkonna seas ja meedias võivad formeeruda kindlad narratiivid, mille alusel on kerge tekkima vastasseis või umbusk, mis takistab planeerimise protsessi.

Oluline on kommunikatsioonis arvestada juba varem Harju maavarade projektis tehtuga ning pakkuja on valmis senist kogemuse üle andma ka siis, kui ei peaks hanget võitma. Harju maavarade teemaplaneering näitas, et planeeringu õnnestumiseks on vaja kaasamise ja kommunikatsiooni (KK) fookuses hoida kolme peamist sihtrühma:

1. **Riigiasutusi**, kelle huvid on planeeringuga seotud, ehk Rahandusministeeriumi, Majandusministeeriumi, Kliimaministeeriumi, Maa-ameti, Keskkonnaameti, Geoloogiateenistust, Transpordiametit;
2. **Kohalikke omavalitsusi**, kellel on olemas oma ootused maavarade osas ning sageli ajas kuhjunud mured ja probleemid, mille selgitamine või arvestamine tööprotsessis aitab kaasa sujuvale koostööle;
3. **Kohalik elanikkond**, kes võib karta kaevandamistegevust, aga sageli omab ka reaalseid probleeme ja väljakutseid, mis samuti vajavad lahendamist ja arvestamist selleks, et planeering oleks elluviidav.

Arvestades, et maavarade planeerimise protsess laieneb üle terve Eesti ja võtab aina rohkem tähelepanu kohalikus ja üleriigilises meedias, on oluline kaasata ka poliitilist võimu ehk alanud hanke raames pühenduda ka otsustajate informeerimisele (Vabariigi Valitsuses ja Riigikogus).

2.1. KK sihtimine kooskõlas Harju Maavarade planeeringu algatatud protsessidega

Tänu Harju maavarade teemaplaneeringu lähteseisukohtade koostamise raames tehtud tööle on maavarade planeerimise teema jõudnud kohaliku ja üleriigilisse meediasse. Seni on see vastu võetud neutraalselt ja isegi ettevaatlikult positiivses võtmes tänu sellele, et planeeringut koostav ja korraldav meeskond on olnud oma lähenemises avatud, toetav ja põhjalik. Rapla- ja Pärnumaa planeeringu raames on võimalik toetuda seni tehtud tööle ja kasutada seda ära maavarade planeerimise positiivse kuvandi kinnistamiseks.

Selleks on vajalik:

- Jätkata maavarade planeerimise seisukohalt üldiste teemade käsitlemisega üleriigilistes meediakanalites;
- Võtta aktiivselt sõna Raplamaa ja Pärnumaa kohalikes meediakanalites, mis on nähtavad ja tsiteeritud Eesti meediamaaastikul ja seega saavad avaldada laiemat mõju avalikkuse arvamuse kujunemisele;
- Aktiivselt toetada kohalikke omavalitsusi ja kohalikke inimesi seni saadud kogemuse ja informeerituse põhjal.

Harju maavarade teemaplaneeringu raames saadud kogemus aitab põhjalikumalt käsitleda küsimusi ja muresid, aidata neid formuleerida ja näidata meeskonna professionaalsust valdkonnas. Seni meeskonna kätte kogunenud teadmised on tugev alus veelgi konstruktiivsema ja avatuma dialoogi ja arutelu tekkimiseks kohalikul tasemel.

2.2. Riigiasutuste ühistrinde loomine ja toetamine. Töö kõneisikutega

Harju maavarade teemaplaneeringu I etapp näitas, et planeeringu protsessi osalevate asutuste perspektiivid vajavad täiendavat koordineerimist, et asutuste erinevad ootused protsessi suhtes seda ei pidurdaks.

Vaatamata sellele, et seni on tehtud primaarne töö ühiste perspektiivide välja toomiseks Harju maavarade teemaplaneeringu raames, on vajalik ka Pärnu ja Rapla maakondade raames veelkord kaardistada seotud asutuste ring ja kaardistada nende ootused ja eesmärgid seoses planeerimisprotsessiga. Sellega kaasneb ka kõneisikute ettevalmistus ühiste sõnumite/perspektiivide osas, sõnumite kooskõlastamine.

2.3. Poliitilise võimu kaasamine, kommunikatsioon ministrite, valitsuse ja riigikogu suunal

Arvestades, et planeeringute kohalik mõju kasvab, on ka poliitiliste jõudude huvi selle vastu suurem. Ühelt poolt on see protsess loogiliselt tekitamas huvi ka otsustajate seas, kellele on vajalik tutvustada planeeringu meeskonda nii vastavate ministeeriumite kui ka Riigikogu komisjonide kaudu. Teisalt annab teema hea aluse debatiks näiteks järgmiste kohalike valimiste tarbeks. Lisaks vajavad maavaradega seotud potentsiaalselt konfliktsete teemad poliitikutele (eelkõige ministritele) tutvustamist.

Selleks on oluline, et planeeringuga seotud ministrid oleksid tänu planeeringut eestvedavatele ametnikele protsessist informeeritud. Lisaks peaks meeskond kaaluma kohtumist vastavate Riigikogu komisjonidega sүgise tööperioodi jooksul, et vastata seni juba Harju maavarade planeeringu raames tekkinud küsimustele ja maandada tekkida võivaid küsimusi Rapla- Pärnu maavarade planeeringu raames.

Juhul, kui Rahandusministeerium peab neid tegevusi vajalikuks, on pakkuja meeskond oma pakkumuses sellega arvestanud.

2.4. Omavalitsuse ja kohalike kogukondade toetamine planeeringu kontekstis oluliste teemade välja toomisel

Nagu varem mainitud, on Harju maavarade teemaplaneeringu raames saadud kogemus KOV-ide ja kohalike kogukondade maavarade teemalistest väljakutsetest meeskonnal hästi teada. Selle protsessi raames senini välja tulnud probleemid on kokku võetud [siin](#).

See on hea lähtekoht, et kaardistada täiendavaid probleeme ja muresid just Pärnu- ja Raplamaa 11 omavalitsuses ning olla nii omavalitsuste kui ka kohalike kogukondade jaoks tugevaks ja usaldusväärseks partneriks kogu planeeringu esimese etapi vältel.

Seni toimunud kohtumiste raames oli selgelt näha, et omavalitsused väga väärtustavad selgust maavarade kaevandamise osas. Oluliseks on peetud hea kaevandamistööde tava, abi suhtlusel kohalike inimestega, eksperttoetust seni tekkinud teemakohaste küsimuste lahendamiseks. Arvestades, et piirkonnas on mitu tugevate kogukondade poolest tuntud piirkonda, nagu Häädemeeste ja Saarde vald, on pakkuja juba pakkumises arvestanud täiendavate kohtumistega just kogukondade suunal.

Nii nagu ka Harjumaal, on ka Pärnu- ja Raplamaa planeeringu raames oluline korraldada esialgsed tutvumiskohtumised kõikides omavalitsustes, vajadusel teha jätkukohtumisi ka kohalike inimestega, et ette maandada võimalikud mured ja lahendada tekivad küsimused võimalikult protsessi alguses. Arvestame, et Pärnumaa puhul on tegemist turismipiirkonnaga ja sellega seondult võib aktiivne kaevandustegevus olla vägagi tundlik ning mõjutada piirkonna jaoks olulist turismisektorit. Sellepärast on tiheda kontakti hoidmine kohe alguses oluline ning seda on kavas korraldada samamoodi nagu Harju maavarade planeeringu puhul.

2.5. Kommunikatsioonikanalid

TP esimese etapi raames plaanime kasutada järgmiseid kanaleid:

- Üleriigilist meediat, et edastada üldiseid maavarade planeerimisega seotud selgitusi ja uudiseid. Üleriigiline meedia on juba aktiivselt kajastanud Pärnu- ja Raplamaa planeeringu algatamist ja seega kinnitanud oma huvi selle teema vastu;
- Kohalikku meediat (Raplamaa Sõnumid, Pärnu Postimees) täpsema ja spetsiifilisema info edastamiseks, rääkida töö kulgemisest, peamistest probleemidest, mis on välja tulnud, kaasamiskoosolekutest jne;
- Harju maavarade planeeringu raames loodud kodulehte, mille domeeni aadressi peaks muutma maavaraplaneeringud.ee ja täiendama Pärnu- ja Raplamaa planeeringu infoga, et anda infot planeeringu kulgemisest, konkreetsetest kohtumistest, valmivatest dokumentidest ning kutsuda inimesi kohtumistele ning dialoogile;
- Vajadusel kasutame vallalehti- ja kohalike omavalitsuse kodulehti täpsema info edastamiseks.

2.6. Kaasamise põhimõtted

Pärnu- ja Raplamaa TP raames pakume kasutada ka Harju maavarade planeeringu raames rakendatud praktikat, mille järgi:

- Planeeringu meeskonna eesmärgid ja tegevused on joondatud ning toimub ühine töö planeeringu eesmärkide saavutamiseks;
- Meeskond loob ja hoiab pidevat kontakti sissejuhatuses mainitud sihtgruppidega nii vastavalt kokkulepitud plaani ja kohtumiste raames kui ka jooksvalt, vastavalt vajadusele;
- Teadvustame ja arvestame, et planeeringu õnnestumiseks on vaja suunata ja/või toimetada ka otseselt planeeringu fookusesse mitte kuuluvate probleemidega;
- Kutsume kohalikke inimesi ja omavalitsusi ka mitteametlikule dialoogile, koostööle, matkamisele. Oleme kättesaadavad ja avatud.
- Kommunikatsiooni ja kaasamise raames suhtleme mitteametlikult, lihtsustame jooksvalt loodud ametlikke dokumente et nad oleksid inimestele mõistetavad,
- Jooksvas töös segitame ja pühendame aega materjalide lihtsustamisele.

3. Riskianalüüs

TP koostamisega ja mõjude hindamise läbiviimisega kaasnevate riskide hindamisel on arvestatud varasemaid kogemusi kaevandamisega seotud projektide läbiviimisel, avalikustamisi ja avalikkuse seisukohti, ekspertide arvamusi ning konsultandi kogemust planeerimis- ja mõjuhindamiste menetluste läbiviimisel.

Riski olulisuse all on konsultant silmas pidanud riski avaldumise mõju projekti edukusele. Riski olulise kategooriad lähtuvalt riski mõjust projekti eesmärgi täitmisele on:

- Oluline.
- Väheoluline.
- Mitteoluline.

Riski esinemise tõenäosuse all on konsultant silmas pidanud riski avaldumise tõenäosust, mida on hinnatud järgmisel skaalal:

- Väga tõenäoline.
- Tõenäoline.
- Keskmine.
- Ebatõenäoline.
- Väga ebatõenäoline.

3.1. Töö koostamise peamiste põhimõtete ja meetoditega seotud riskid

Risk:	OLEMASOLEVATE ANDMETE VÄHENE KÄTTESAADAVUS
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Ebatõenäoline
Riski maandamise meede:	• Koostöö Rahandusministeeriumi, erinevate andmete valdajate ja analüüsi teostaja vahel olemasolevate andmete väljaselgitamiseks ja kättesaamiseks projekti algusest peale. • Planeeringu lähteseisukohtade etapis andmete kaardistamine ja vajadusel täiendavate uuringute või analüüsida määratlemine, kui mingi teema käsitlemiseks või mõju hindamiseks on olemasolevates andmetes lünki. • Rahandusministeeriumi panustamine avalikes andmebaasides mittesisalduvate uuringute ja andmete kättesaamiseks.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond, Rahandusministeerium

Risk:	ANDMETE PUUDUS
Olulisus:	Väheoluline
Esinemise tõenäosus:	Keskmine
Riski maandamise meede:	• Planeeringu lähteseisukohtade etapis andmete kaardistamine ja vajadusel täiendavate uuringute või analüüsida määratlemine, kui mingi teema käsitlemiseks või mõju hindamiseks on olemasolevates andmetes lünki. • Vajadusel meetodika ümberhindamine, et tagada kvaliteetne planeeringulahendus ka lünkade korral andmete olemasolus.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond, Rahandusministeerium

Risk:	OOTUSTE MUUTUMINE PROTSESSI KÄIGUS
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Ebatõenäoline

Riski maandamise meede:	- Selgete käitumispõhimõtete kokkuleppimine avakoosolekul. - Planeeringu koostamise eesmärgi silmaspidamine igas projekti tegevuses, etapis ja otsuses. - Vahetulemustest selgete järeltulemuste tegemine järgmise tööetapi kavandamiseks, tulemuste analüüs projekti eesmärgi taustal. - Jooksev kommunikatsioon analüüsi teostaja ja Rahandusministeeriumi vahel kaheti mõistetavuste vältimiseks.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond, Rahandusministeerium

3.2. Kommunikatsiooni ja huvigruppide kaasamisega seotud riskid

Risk:	AVALIKKUSE VASTUSEIS
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Väga tõenäoline
Riski maandamise meede:	- Väga avatud kommunikatsioon ja kaasamine. Avalikkusele ei piisa üksnes teavitamisest. Kaasamise peamine meetod on dialoog. Planeeringu koostamise käigus ja mõju hindamise läbiviimisel tuleb käia kogukondades kohal, kuulata, peegeldada, vastata ja arvestada. - PlanS regulatsioonist kui miinimumist lähtumine. Pigem täiendavate kohtumiste korraldamine, ootuste kommunikeerimine. - Planeeringu põhisõnumite proaktiivne kommunikeerimine muuhulgas meedias.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond (ennekõike kaasamise- ja kommunikatsiooniekspertid), Rahandusministeerium

Risk:	VÕTMEAMETKONNA, SH KOV VASTUSEIS PLANEERINGULAHENDUSELE
Olulisus:	Keskmine
Esinemise tõenäosus:	Tõenäoline
Riski maandamise meede:	- Juhtrühma moodustamine, kuhu lisaks Rahandusministeeriumi ja konsultandi esindajale kuuluksid võtmeametite, nt Maa-amet, Keskkonnaamet, esindajad. - Juhtrühma kohtumised perioodiliselt töö vahetulemuste ülevaatamiseks. - PlanS regulatsioonist kui miinimumist lähtumine. Pigem täiendavate kohtumiste korraldamine, ootuste selge kommunikeerimine.
Vastutavad isikud:	Konsultandi meeskond, Rahandusministeerium

3.3. Meeskonnaga seotud riskid

Risk:	MEESKONNALIIKME HAIGESTUMINE
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Ebatõenäoline
Riski maandamise meede:	- Võtmeekspertidel on olemas kogenud meeskonnaliikmed, kes saavad vajadusel neid ajutiselt asendada. Pea kõikidel projektimeeskonna liikmetele lisaks on sarnaste või lähedaste kompetentsidega isik veel meeskonnas, kes vajadusel saab haigestunud meeskonnaliikme rollid üle võtta. Sama peab rakenduma ka Rahandusministeeriumis. - Valmisolek kaugkanalite kasutamiseks.

Vastutavad isikud:	Konsultandi projektijuht ja Rahandusministeeriumi projektijuht
Risk:	KONSULTANDI VÕI TELLIIJA MEESKONNALIIKMETE VAHETUMINE
Olulisus:	Väheoluline
Esinemise tõenäosus:	Ebatõenäoline
Riski maandamise meede:	• Pidev info vahetamine ja koostöö meeskonnas • Projekti on kaasatud (projekti kulgemisega kursis hoitud) inimesed arvestusega, et vajadusel on võimalik paindlik asendamine • Konsultant on töö teostamisse kaasanud laiapõhjalise ja mitmekülgse meeskonna, mis võimaldab isikute asendamist töö käigus • Konsultant on arvestanud võimalusega meeskonnaliikmete vahetumiseks. Pea kõikidel projektimeeskonna liikmetele lisaks on sarnaste või lähedaste kompetentsidega isik veel meeskonnas, kes vajadusel saab vahetuva meeskonnaliikme rollid üle võtta. Sama peab rakenduma ka Rahandusministeeriumis.
Vastutavad isikud:	Konsultandi projektijuht ja Rahandusministeeriumi projektijuht

3.4. Ajakavaga seotud riskid

Risk:	HARJU MAAVARADE TP METOODIKA TÄIELIKU ÜMBERKUJUNDAMISE VAJADUS
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Tõenäoline
Riski maandamise meede:	• Sama meeskond on koostanud Harju maavarade TP metoodika, tunneb seda peensusteni ja oskab seetõttu paindlikult Rapla ja Pärnu maakondade vajadustest lähtuvalt metoodikat ümber kujundada; • Tihe koostöö planeeringu Tellijate ja piirkondade kohalike omavalitsustega, et suunata ootuseid ja leida paindlikke lahendusi;
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond, Rahandusministeerium, Keskkonnaministeerium, MKM

Risk:	LS JA AKM-i MITTETÄHTAEGNE VALMIMINE
Olulisus:	Väheoluline
Esinemise tõenäosus:	Keskmine
Riski maandamise meede:	• Töö alustamine kohe pärast hankelingu sõlmimist; • Pidev kommunikatsioon konsultandi ja Rahandusministeeriumi vahel, tekkivatest viivitustest kohene ja kiire teavitamine ja probleemide lahendamine paindlikult; • Rahandusministeeriumi piisav panustamine töö valmimisse, sh sisendi andmine; • Kuna avalikkus ja ametkonnad mängivad projekti ajakavas püsimisel suurt rolli (nende sisend võib viibida, olla puudulik vms) on määrava tähtsusega avalikkuse ja teiste huvitatud osapoolte kahepoolne kaasamine, mitte pelgalt informeerimine ja seda juba projekti algusest peale.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond, Rahandusministeerium

Risk:	AMETKONDADE SISENDI VIIBIMINE
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Keskmine
Riski maandamise meede:	• Aktiivne dialoog ametkondadega projekti algusest alates; • Ametkondade kaasamine vastavalt vajadusele jooksvalt, nt töökoosolekutel või eraldi teemapõhistel aruteludel; • Pidev kommunikatsioon, tekkivatest viivitustest kohene ja kiire teavitamine ja probleemide lahendamine.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond, Rahandusministeerium

3.5. Muud olulised riskid

Risk:	SÕJAOLUKORD
Olulisus:	Oluline
Esinemise tõenäosus:	Keskmine
Riski maandamise meede:	• Valmisolek kaugkanalite kasutamiseks, kui nende kasutamine on võimalik. • Osapoolte valmisolek töö peatamiseks ja jätkamise tingimustes kokkuleppimine.
Vastutavad isikud:	Konsultant ja tema meeskond (ennekõike projektijuht, kaasamise ja kommunikatsiooniekspertid), Rahandusministeerium

4. Aja- ja tegevuskava

Planeeringu koostamise ja mõjude hindamise ajakava koostamisel on lähtutud planeerimisseaduses esitatud nõuetest, hankedokumentidest, Rahandusministeeriumi esialgsest ajakavast, kuid ka konsultandi kogemusest tegevuste osas, mis on vajalikud kvaliteetsema lõpptulemuse saavutamiseks. Pakkuja meeskond on koostanud Harju maavarade teemaplaneeringu lähteseisukohad ja mõjude hindamise programmi, seetõttu on ajakava koostamisel lähtutud eelkõige selles projektis saadud kogemustest, kuna eeldatavasti on siin väga palju sarnasust.

Planeeringu koostamisel ja mõjude hindamise läbiviimisel on oluline roll erinevate osapoolte koostööl. Seetõttu tuleb planeeringu koostamisel arvestada olulise ajakuluga just kaasamisele, koostööle, läbirääkimistele ja kokkulepete saavutamisele. Läbivalt peab kaasamine olema kahesuunaline – mitte orienteeritud üksnes informeerimisele, vaid dialoogile.

4.1. Ajakava

Planeeringu LS ja mõjude hindamise programmi etapis on konsultandi ettepanek korralda avalikustamine (mitteformaalne, PlanS-is mittedokumenditud) pärast seisukohtade saamist juhtrühmalt (ametiasutustelt) ning nende alusel muudatuste sisseviimist, kuna laiemal avalikkusel võib olla suur huvi ametiasutuste seisukohtade vastu ning lähteseisukohtade osas. Rõhutada tuleb, et lähteseisukohad ja mõjude hindamise programm annab ülesandepüstituse kogu ülejäänud planeerimisprotsessile, mistõttu on ülioluline, et ka kohalikud kogukonnad saaksid juba lähteseisukohtade etapis toimuvast teada ja toimuvasse kaasa rääkida. Sarnaselt viidi avalikustamine läbi Harju maavarade teemaplaneeringus, mis õigustas ennast hästi, kuna aitas võtta maha pingeid ja selgitada kohalikele, miks on selline TP algatatud ja mis hakkab edasi toimuma. Samuti sai nendelt aruteludel väärtuslikku infot teemade osas, mis kohalike kõige rohkem huvitab ja seeläbi on eskiisi koostamisel olemas ka palju taustainfot, mida muidu ei oleks. Kuna tegemist on planeerimisseaduses mittedokumenditava avalikustamisega, võib see toimuda nt ametiasutustega koostöö korraldamisega paralleelselt. Rõhk on siin aruteludel, mitte avalikul väljapanekul ja kirjavahetusel.

TEGEVUS	TÄHTAEG	OSAPOOLED
TP ja mõjude hindamise algatamine	05.01.2023	Vabariigi Valitsus
Hankelepingu sõlmimine planeeringu koostamiseks	Mai 2023 ³	Rahandusministeerium, konsultant
Lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi koostamine, koostöö ametkondade ja kogukondadega	juuni – august 2023	Konsultant, Rahandusministeerium, töörühm, valdkonnaekspertid, omavalitsused, ametiasutused, kohalik kogukond
Maardlate kategoriseerimise ja prioriteetuse määramise meetodika koostamine (Harju mv TP näitel)	juuni – august 2023 (võimalik pikenemine tulenevalt puhkusteperioodist)	Konsultant, valdkonnaekspertid, Rahandusministeerium
Planeeringu ja mõjude hindamise ning maardlate kategoriseerimise meetodika osas juhtrühmalt ettepanekute küsimine	September 2023	Konsultant, Rahandusministeerium, ametiasutused, omavalitsused
Planeeringu ja mõjude hindamise lähteseisukohtade ning maardlate kategoriseerimise meetodika osas	Oktoober – november 2023	Konsultant, Rahandusministeerium, omavalitsused

³ Planeeringu ja mõjude hindamise koostamise aeg sõltub hankelepingu sõlmimise kiirusest. Kui lepingu sõlmimise aeg lükkub edasi, tuleb arvestada ka järgnevate tegevuste võimaliku nihkumisega ajakavas.

TEGEVUS	TÄHTAEG	OSAPOOLED
ettepanekute küsimine ametiasutustelt (PlanS § 61), paralleelselt avalikustamise korraldamine		
Lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi, maardlate metoodika täiendamine esitatud ettepanekute alusel	Detsember 2023	Konsultant, valdkonnaekspertid
LS ja KSH programmi heakskiitmine ⁴ , avalikustamine ministeeriumi veebilehel	Jaanuar 2024	Rahandusministeerium

4.2. Tegevuskava

Järgnevalt on kirjeldatud TP ja mõjude hindamise koostamise lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi etappi detailsemalt koos igas etapis kaasatavate ekspertide ning esialgse ajakavaga. Tegemist on hankemenetluse käigus teadaoleva informatsiooni põhjal koostatud tegevuskavaga ja arvestatud on, et töö tegemise tähtaeg on 8 kuud. Kuna hankelepingu sõlmimisest sõltub töö alustamise aeg ja algus võib sattuda suveajale ehk puhkuste hooaega, siis on oluline kohe töö alguses võimalikud ajagraafiku riskikohad ära kaardistada. Nagu ka töö koostamise põhimõtetes kirjeldatud, tuleb töö koostamise käigus olla paindlik ja valmis muudatusteks ning detailsete tegevuste kokkuleppimiseks iganädalaselt, kuna töö käigus kaasub palju muutujaid, mis võivad tingida tegevuste ümbermängimist – ekspertarvamused, avalikkus, meedia, keskkonnaorganisatsioonid, ametkonnad jt osapooled, käesoleva metoodika 3. peatükis viidatud riskide realiseerumine. Järgmiste etappide tegevuskavad lepatakse kokku iga etapi lõpus. Pakkuja on arvestanud hanke tehnilises kirjelduses toodud tegevustega.

⁴ Kuna PlanS ei näe ette lähteseisukohtade ja KSH programmi heakskiitmiseks vaheotsuse tegemist, on siin heakskiitmise all peetud silmas mitteametliku seisukohta, mille võtab Rahandusministeerium, vajadusel Vabariigi Valitsus koos teiste ametkondadega (nt Keskkonnaamet) enne LS ja KSH programmi avalikustamist ning avalikkusele kommunikeerimist.

TEGEVUS	TÄHTAEG ⁵	TULEM	OSAPOOLED
Avakoosolek	Mai 2023	Lõpptulemuse kvaliteetse tulemuse saavutamiseks ning ajakavas püsimise eelduseks on efektiivne projekti avakoosolek, mille eesmärgiks on töö lõpptulemuse ehk eesmärgi sõnastamine, meeskondade tutvustus, detailses tööplaanis ja töökultuuris kokkuleppimine. Projekti avakoosolek peab leidma aset koheselt pärast hankelingu sõlmimist, et tagada võimalikult kiire tööga alustamine suhteliselt väikeses ajaraamis. Projekti avakoosoleku tulemuseks on projekti tööplaanis, sisemises kommunikatsioonis, sh andmevahetuses ning lähiaja tegevustes (kuni 4 nädalat) kokkuleppimine. Lepitakse kokku progressikoosoleku toimumise aeg. Projekti avakoosoleku järgselt tuleks projekti eesmärki ja eesootavat tööd, sh esialgset kaasamiskava kommunikeerida avalikkusele.	Avakoosolekul osaleb Skepast&Puhkim OÜ meeskonna nõ tuumik – projektijuht, planeerija ja mõjude hindamise ekspert, GIS spetsialist, kes vahendavad valdkonnaekspertide sisendit ning tagasisidestavad neile omakorda avakoosoleku tulemusi ja Rahandusministeeriumi ootusi. Täiendavalt soovime avakoosolekusse kaasata kaasamise- ja kommunikatsioonieksperti. Rahandusministeeriumist soovime kindlasti osalema ministeeriumi poolset projektijuhti, asjakohaste mõjude ning KSH valdkonda juhtivat eksperti, talituse esindajaid. Samuti Keskkonnaministeeriumi ja MKM-i esindajaid.
Kaasamis- ja kommunikatsioonikava kokkuleppimine	Juuni 2023 (4 nädalat)	Kaasamis- ja kommunikatsioonikava kokkuleppimine LS, AKM ja KSH programmi koostamise läbiviimiseks, mis oleneb palju just planeeringu ja mõjuhindamise valdkonnast laekuvatest sõnumitest.	Konsultandi kommunikatsiooni- ja kaasamiseexpert,

⁵ Käesolevas tegevuskavas on välja toodud ligikaudsed tähtajad, mis täpsustavad projekti elluviimise käigus, lähtuvalt vajadusest olla paindlik, analüüsida järjepidevalt projekti käigus ilmnevat sisendit, ekspertide, avalikkuse, ametkondade jt seisukohti. Juhul, kui lepingu sõlmimine viibib ja avakoosolekut ei ole võimalik mai jooksul korraldada, siis nihkuvad ka muud tähtajad.

			Rahandusministeerium (Keskkonnaministeerium ja MKM)
Alusandmete koondamine ja analüüs	Juuni - august 2023 (6 nädalat)	Koondatakse olemasolev andmestik lähtuvalt hanke tehnilises kirjelduses toodud loetelust ning määratletakse täiendavalt olemasolevad, ennekõike valdkonnapõhised andmed. Andmed hõlmavad lisaks strateegilistele arengudokumentidele, planeeringutele ja mõjuhindamise dokumentidele ka ruumiandmeid, keskkonnainfot, keskkonna jm valdkondlikke uuringuid ja nende põhjal koondatud andmeid. Erilist rõhku tuleb panna omavalitsuste koostamisel olevatele üldplaneeringutele. Olemasoleva informatsiooni analüüs teostatakse valdkonnaekspertide poolt – strateegilised arengudokumendid ja planeeringud (planeerija, GIS ekspert), mõjude hindamise tulemused (mõjude hindamise eksperdid), valdkondlikud uuringud ja nende tulemused (valdkonnaekspertid). Töö tulemusena valmib ülevaatlik andmebaas (pilveteenus ja GIS rakendus) olemasolevatest andmetest ja alusdokumentidest, mis on süstematiseeritud, sh valdkonnapõhiselt. Internetipõhist GIS rakendust saab kasutada interaktiivse tööriistana alusandmete visualiseerimisel ning samuti saab edukalt kasutada kogukonna kaasamisel ja ametkondadega suhtlemisel. Ülevaade olemasolevast informatsioonist ja andmetest saab sisendiks järgmistes etappides toimuvatele tegevustele. Andmete puudus ja lüngad on kaardistatud, et vajadusel läbi viia täiendavad uuringud planeeringu edasise koostamise käigus	Projektijuht, planeerija, mõjude hindamise ekspert, GIS ekspert, valdkonnaekspertid, Rahandusministeerium (Keskkonnaministeerium ja MKM)
Lähteseisukohtade ja maardlate kategoriseerimise ja prioriteetsuse määramise meetodika koostamine	Juuni – august 2023 (8 nädalat)	Maardlate kategoriseerimise ja prioriteetsuse määramise meetodika koostamisel võetakse eeskujuks Harju maavarade TP-s olev ja kohandatakse seda Rapla ja Pärnu maakondade vajadustele vastavaks. See saab olema lähteseisukohtade etapis üheks olulisemaks aspektiks, mis vajab kokkuleppimist, kuna see on üks peamisi planeeringulahenduse kujundajaid. Lähteseisukohtades esitatakse muuhulgas planeeringulahenduse koostamise alused, lahendatavad teemad, sõnastatakse detailne lõppeesmärk. Lähteseisukohad on aluseks kogu ülejäänud planeerimisprotsessile.	Projektijuht, planeerija, valdkonnaekspertid vastavalt vajadusele, Rahandusministeerium (Keskkonnaministeerium ja MKM)
Mõjude hindamise meetodika ja esialgsete asjakohaste ja oluliste mõjude määratlemine	Juuli – august 2023 (6 nädalat)	Tulenevalt alusandmete analüüsi tulemustest ning planeeringu koostamise eesmärgist ja põhimõtetest, sõnastab konsultant esialgse nimekirja asjakohastest ja olulistest mõjudest, mille hindamine on mõjuhindamise aruande koostamise käigus vajalik.	Projektijuht, projektijuhi abi, mõjude hindamise ekspert, valdkonnaekspertid vastavalt

		Konsultant pakub omaltpoolt välja ka metoodika mõjude hindamiseks, mis on muuhulgas läbi räägitud valdkonnaekspertidega.	vajadusele (Keskkonnaministeerium ja MKM)
Uuringute vajaduse nende ulatuse määratlemine	August 2023 (3 nädalat)	Lähtuvalt teemaplaneeringu koostamise põhimõtetest ning lõppeesmärgist, olemasolevate andmete analüüsist ning mõjude hindamise ülesehitusest hinnatakse, kas olemasolevad andmed võimaldavad planeeringulahendust koostada ning kaasuvaid mõjusid hinnata. Sisuliselt defineeritakse lüngad olemasolevas informatsioonis.	Projektijuht, projektijuhi abi, valdkonnaekspertid (Keskkonnaministeerium ja MKM)
Lähteseisukohtade, mõjude hindamise programmi, uuringute vajaduse ja ulatuse heakskiitmine	September 2023 (2 nädalat)	Rahandusministeerium ja planeeringu koostamise juhtrühm vaatavad üle ja kiidavad edasiseks koostööks heaks planeeringu lähteseisukohad, mõjude hindamise programmi ja täiendavate uuringute vajaduse	Rahandusministeerium, ametiasutused (juhtrühm)
Lähteseisukohtade, mõjude hindamise programmi, uuringute vajaduse ja ulatuse avalikustamine kogukondadele	Oktoober - november 2023 (6 nädalat)	Et projekti edasine kulgemine oleks võimalikult sujuv, tuleb valminud tööd tutvustada kohalikele kogukondadele. Kriteeriumide tutvustus peaks toimuma kahepoolset – konsultant ja Rahandusministeerium tutvustavad seni tehtud tööd ja tulemusi ning kogukondadel on võimalik tehtud tööd tagasisidestada. Rakendatakse sama praktikat, mis sai läbi viidud Harju maavarade TP-s.	Projektijuht, planeerija, mõjude hindamise ekspert, mäenduse ekspert, Rahandusministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi ja MKM-i esindajad
Lähteseisukohtade, mõjude hindamise programmi, uuringute vajaduse ja ulatuse esitamine ettepanekute küsimiseks (paralleelselt eelmise tegevusega)	Oktoober - november 2023 (4 nädalat)	Materjalid esitatakse PlanS kohaseks ettepanekute küsimiseks ametiasutustele ja teistele kaasatavatele. Kui eelnev tööprotsess ja kaasamine on olnud edukas, peaks ettepanekute esitamine minema kiiresti ning kujutama endast peamiselt heakskiitmist ettevalmistatud dokumentidele. Vajadusel viiakse ettepanekute küsimise käigus läbi täiendavaid arutelusid asjaomaste asutuste või isikutega. Ettepanekute küsimise tulemusel saadakse kõigi asjaomaste osapoolte seisukohad dokumentidele nende täiendamiseks või lõplikuks heakskiitmiseks.	Rahandusministeerium, projektijuht, planeerija, mõjude hindamise ekspert, valdkonnaekspertid vastavalt vajadusele, ametiasutused vastavalt vajadusele
Lähteseisukohtade, mõjude hindamise programmi, uuringute vajaduse ja ulatuse täiendamine ettepanekute alusel	detsember 2023 (3 nädalat)	Esitatud ettepanekute tulemuste alusel tehakse dokumentides vajalikud muudatused, sh tehakse vajadusel täiendavat koostööd ametiasutustega, kelle vastutusvaldkondi ettepanekud puudutavad. Siin on samuti oluline saavutada paindlikkus – ehk reageerida ettepanekutele nende saabudes, vajadusel asuda koostööle, et püsida projekti ajakavas. Töö tulemuseks on dokumendid ja uuringute lähteülesanded, mis suunatakse kas täiendavalt avalikkusele infovahetuseks või kiidetakse Rahandusministeeriumi poolt heaks protsessi edasiseks jätkamiseks.	Projektijuht, planeerija, mõjude hindamise ekspert, valdkonnaekspertid vastavalt vajadusele, ametiasutused vastavalt vajadusele, Rahandusministeerium (Keskkonnaministeerium ja MKM)

Lähteseisukohtade, mõjude hindamise programmi, uuringute vajaduse ja ulatuse heakskiitmine ja avalikustamine Rahandusministeeriumi veebilehel	Jaanuar 2024	Etapi eesmärk on LS, AKM ja KSH programmi ning uuringute lähteülesannete heakskiitmine Rahandusministeeriumi poolt ning nende avalikustamine Rahandusministeeriumi veebilehel.	Projektijuht, Rahandusministeerium (Keskkonnaministeerium ja MKM)
---	--------------	--	---

5. Töö- ja pereelu ühildamine

Pakkuja rakendab paindliku tööaja põhimõtet, mis tähendab seda, et meeskonnaliikmed saavad endale sobival moel jagada oma aega ja tähelepanu töö, perekondlike kohustuste, vaba aja ja hobide vahel. Samuti eelistame igapäevasteks koosolekute pidamiseks veebiplatvorme, et oleks vajadusel võimalik rakendada kaugtööd ükskõik millisest maailma nurgast. Näiteks on meie meeskonnaliikmed edukalt Harju maavarade TP koostamisel veebi vahendusel läbi viinud töökoosolekuid ka välismaal olles ja seeläbi ei ole kannatanud projekti tähtajad ning samas on meeskonnaliige saanud omale sobival ajal ka piisavalt puhata. Koosolekute aegade leidmisel oleme paindlikud ja arvestame erinevate meeskonnaliikmete vajadustega. Paindlikkuse puhul austab pakkuja samas ka teiste inimeste aega ja kohtusi, olgu need siis tööalased või eraelulised.

Võtmeekspertidel on olemas kogenud meeskonnaliikmed, kes saavad vajadusel neid ajutiselt asendada. Pea kõikidele projektimeeskonna liikmetele lisaks on meeskonnas veel sarnaste või lähedaste kompetentsidega isik, kes vajadusel saab haigestumise, puhkuse või perekondlike kohustuste täitmise tõttu vajadusel puuduva meeskonnaliikme rollid üle võtta. Harju maavarade TP näitel on see väga hästi toiminud, kus progressikoosolekutel on töögrupi juhi puhkuse ajal teda asendanud juhi abi ja teemad on häireteta edasi liikunud.

Kaasamise ja kommunikatsiooni ptk-s tööme välja, et oleme valmis korraldama ka kogukonna matkasid, et tutvustada maavarade kaevandamise teemasid inimestele sõbralikumal moel ja seeläbi suurendada avalikkuse vastuvõtlikkust kaevandamisele. Samuti korraldame avalikustamiseks erinevaid kaasamiskoosolekuid. Sellised üritused toimuvad tavapärastel töövälisel ajal. Seega julgustame matkadele meeskonnaliikmeid kaasama ka oma pereliikmeid, et nii ühildada perega koosviibimise aega.

Peame oluliseks, et eelpool toodud põhimõtete rakendamist toetaks ka Rahandusministeeriumi projektimeeskond ning paindlikkus oleks pigem reegel, mitte erand. Senine koostöö Harju maavarade TP käigus on seda kinnitanud.

6. Meeskonna koosseis ja rollide jaotus

Planeeringu koostamiseks on vajalik laiapõhjaline meeskond, et tagada tasakaalustatud planeeringulahendus algstaadiumist alates.

Skepast&Puhkim OÜ meeskond koosneb nii planeeringu kui ka keskkonnamõju hindamise spetsialistidest, kuid ka mitmetest valdkonnaekspertidest, kelle sisendit on vaja planeeringu koostamiseks ja mõjude hindamise läbiviimiseks, et tagada põhjalik teemade käsitus.

	EKSPERT	VASTUTUSVALDKOND	ÜLESANDED MEESKONNAS
1	Triin Leland	Töögrupi juht ja vastutav planeerija	Planeeringu koostamise ja mõjude hindamise läbiviimise koordineerimine, osapoolte kaasamine, nõustamine, projektijuhtimine, meetodika väljatöötamine
2	Kairi Mänd	Töögrupijuhi abi ja planeerija	Planeeringu koostamine, meetodika väljatöötamine, osalemine avalikustamisel, koostöö ametkondadega
3	Eike Riis (vastutav) Aide Kaar	Mõjude hindamise ekspert	Mõjude hindamise korraldamine, kaevanduste meetodika väljatöötamine, oluliste ja asjakohaste mõjude defineerimine, Natura hindamine
4	Raimo Pajula	Eluslooduse valdkonna ekspert	Kaitsealuste taime- ja loomaliikide käsitus, uuringute lähteülesannete ja meetodika kirjeldus, Natura hindamise eripärad, mõjude hindamine, välitööd
5	Kati Kraavi	Geoinformaatika spetsialist	GIS andmete kogumine, haldamine ja analüüs; planeeringulahenduse koostamine
6	Hendrik Puhkim	Sotsiaalsete mõjude hindamise spetsialist	Sotsiaalsete mõjude hindamise piiritlemine ja mõjude läbiviimine, jooksev koostöö töörühma ja vajadusel ametkondade ning avalikkusega
7	Peeter Škepast	Majanduslike mõjude hindamise spetsialist	Majanduslike mõjude hindamise piiritlemine, jooksev koostöö töörühma ja vajadusel ametkondade ning avalikkusega
8	Kadri Vaher	Kultuuriliste mõjude hindamise spetsialist	Kultuuriliste mõjude hindamise piiritlemine ja mõjude läbiviimine, jooksev koostöö töörühma ja vajadusel ametkondade ning avalikkusega
9	Kadri Mikkelsaar	Geoloogia ekspert	Pealmaakaevanduse eripäradega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, kaevandamise vajadustega arvestamine, kaevandamise prioriteetsuse meetodika koostamine, sisend mõjude hindamisse
10	Arkady Tsyruльников	Geoloogia ekspert	Riikliku kaardistamise kompetentsiga meeskonna täiendamine
11	Erki Vaguri	Mäenduse ekspert (Diplomeetritud mäeinsener, tase 7, pealmaakaevandamise projekteerimine)	Pealmaakaevanduse eripäradega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, kaevandamise vajadustega arvestamine, kaevandamise prioriteetsuse meetodika koostamine, sisend mõjude hindamisse
12	Marge Uppin	Veekaitse ekspert	Veekvaliteedi ja veerežiimi võimalike muutuste hindamine, mõjude hindamine pinna- ja põhjaveele. Pealmaakaevanduse eripäradega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, kaevandamise vajadustega arvestamine, kaevandamise prioriteetsuse

			metoodika koostamine, sisend mõjude hindamisse, jooksev koostöö töörühma ja vajadusel ametkondade ning avalikkusega
13	Vivika Väizene	Veekaitse ja mäenduse ekspert	Veekvaliteedi ja veerežiimi võimalike muutuste hindamine, mõjude hindamine pinna- ja põhjaveele. Pealmaakaevanduse eripärade arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, kaevandamise vajadustega arvestamine, kaevandamise prioriteetsuse metoodika koostamine, sisend mõjude hindamisse
14	Moonika Lipping	Välisõhu ja müra ekspert	Mõjude hindamine välisõhule ja mürale, mõjude hindamise ulatuse määratlemine, jooksev koostöö töörühma ja vajadusel ametkondade ning avalikkusega
15	Julia Piilmann	Kommunikatsiooni ja kaasamise spetsialist	Kommunikatsiooni ja selle sõnumite korraldamine, proaktiivne meediasuhtlus ning kommunikatsiooniplaani ülesehitamine, sh põhisõnumite formuleerimine. Avalikkuse, kaasamine planeeringu koostamise käigus, sh kohaliku kogukonna kaasamine ja tagasisidestamine
16	Kristi Sobak	Kommunikatsiooni- ja kaasamise assistent	Kommunikatsiooni- ja kaasamisega eelnevalt välja toodud tegevustes spetsialisti abistamine

Konsultandi roll

Konsultant on planeeringu sisuline koostaja ning peamine projektijuht, kes tagab kogu projekti eesmärgipärase kulgemise ning kogu vajaliku sisulise teabe hankimise sisuliselt parima lõpptulemuse saavutamiseks. Konsultandi poolt juhib planeeringu koostamist ja mõjude hindamise läbiviimist töörühma juht, kes on peamiseks kontaktisikuks ning kes koordineerib kogu protsessi ja kaasab tema meeskonda kuuluvaid eksperte vajalikul ajahetkel. Konsultandi meeskond peab tagama kõik vajalikud eriosad tervikpildi saavutamiseks, mis ömmeldakse kokku töörühma juhi, planeerija, mõjuhindamise eksperdi, Rahandusministeeriumi ning töörühma liikmete ühistöös. Oleme meeskonna planeerinud selliselt, et võtmerollide täitmisel on projekti kaasatud vajadusel kaks inimest.

Valdkonnetsperide roll

Konsultandi meeskonda annavad olulise sisendi valdkonna eksperdid – looduskeskonna, sotsiaalsete ja kultuuriliste jmt mõjude hindamise eksperdid. Võtmetähtsusega on mäenduse eksperdid, keda on meeskonda kaasatud teistest ekspertidest enim, et tagada valdkondliku teemaplaneeringu koostamisel võtmevaldkonna laiapõhjaline ja põhjendatud käsitlus.

Valdkonnaekspertid kaasatakse planeeringu koostamisse jooksvalt, st nende vastutusvaldkonda kuuluvate teemade lahendamisel. Valdkonnaekspertid koostavad oma valdkonnast lähtuvalt sisendi lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmi koostamise käigus, sh annavad sisendi kaevanduste prioritseerimise metoodika koostamisse ning osalevad vajadusel nende vastutusvaldkonda puudutavatel aruteludel, sh avalikel aruteludel. Kokkuvõtvalt on ekspertide kaasamine aruteludesse vajaduspõhine ja paindlik.

Rahandusministeeriumi kui planeeringu koostamise korraldaja roll

Rahandusministeerium vastutab esmajärjekorras koostatava planeeringu sisulise piisavuse ning planeerimisseaduses ette nähtud menetlusnõuete järgmise eest. Rahandusministeeriumil tuleb konsultandile esitada protsessi käigus järjepidevalt küsimusi, millele konsultandi meeskonnal, sh valdkonnaeksperte kaasates, vastuseid otsida tuleb – seda nii planeeringu lähteseisukohtade püstitamisel kui ka mõjuhindamise valdkondade määratlemisel ning planeeringulahenduse koostamisel ja mõjude hindamise läbiviimisel. Rahandusministeeriumi ülesanne on tagada, et lõplikult kehtestatav planeeringulahendus vastaks planeeringu eesmärgile ning õigusaktides seatud nõuetele. Seetõttu tuleb Rahandusministeeriumil konsultandi kaasabil tagada kogu vajaminev info ja argumentid põhjendatud planeeringuotsuse tegemiseks.

Rahandusministeerium koordineerib ka koostööd ametkondadega, ennekõike ametlikes menetlustappides.